

# PERSBERICHT

Mechelen / 21 03 2024

## **Nieuwe resultaten van de Circulaire Economie Monitor tonen aan dat we voor het eerst minder materialen gebruiken in ons dagelijks leven**

*Halfweg in de Vlaamse ambitie om tegen 2030, 30 % minder materialen te gebruiken in ons dagelijks leven, brengt Vlaanderen Circulair - het partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en academici die samenwerken aan de uitrol van de circulaire economie - een stand van zaken. Vlaanderen Circulair deed dat tijdens de "Circular State of the Union" die vandaag in Hasselt georganiseerd werd in het kader van Flanders Technology & Innovation. Op de agenda stond onder meer de voorstelling van de nieuwe resultaten van de CE Monitor. Voor het eerst is er een licht dalende trend merkbaar in de hoeveelheid materialen die we gebruiken in ons dagelijks leven. Maar als de ambities over zes jaar gehaald willen worden, moeten consumenten, bedrijven en overheden dringend meer doordrongen worden van en gestimuleerd worden om circulair te denken, stelt Vlaanderen Circulair.*

Enkele opvallende resultaten in één oogopslag:

- **Materialengebruik stijgt niet langer in Vlaanderen, voor het eerst een licht dalende trend merkbaar.**
- **We herstellen en hergebruiken steeds meer.**
- **Om de ambities te halen, zou tegen 2030 één op twee bedrijven circulaire toepassingen moeten implementeren: momenteel nog maar 9 %.**
- **"De pioniersfase is voorbij, we moeten nu dringend opschalen", stelt Vlaanderen Circulair.**

### **Duidelijke ambities: 30 % minder materialen**

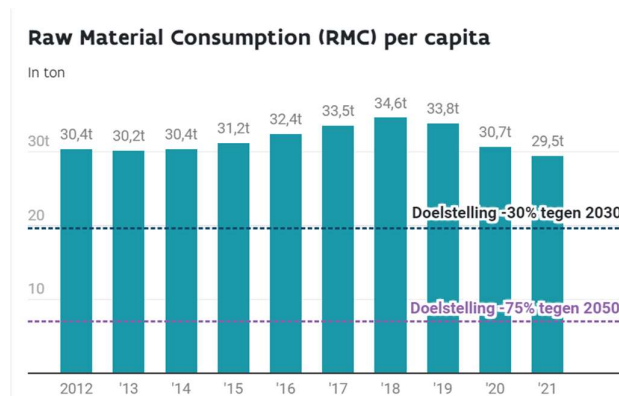
In 2017 legde de Vlaamse overheid ambities op rond de transitie van de huidige lineaire, 'wegwerp'-economie naar een circulaire economie. Hierbij staan hergebruik, herstel en een zo lang mogelijke levensduur van producten centraal. Vlaanderen wil inzetten op deze omschakeling omdat het een antwoord biedt op uitdagingen die steeds pertinentier worden zoals grondstoftekorten en prijsschommelingen. Concreet moeten we met zijn allen tegen 2030, 30 % minder materialen gebruiken. Tegen 2050 ligt de lat op een reductie van de 'materialenvoetafdruk' op 70 %.

### **Voor het eerst lichte daling in materialenvoetafdruk**

De materialenvoetafdruk beschrijft hoeveel grondstoffen er nodig zijn om alle spullen en middelen die we gebruiken en consumeren in ons dagelijks leven, te produceren. Sinds het begin

# PERSBERICHT

van de metingen in 2012, piekte de voetafdruk in 2018 en was er vanaf dan voor het eerst een daling zichtbaar. Volgens de laatst beschikbare cijfers was er in 2021 per Vlaming, 29,5 ton grondstoffen nodig: dat komt overeen met zo'n 2 tot 3 middelgrote vrachtwagens. We kunnen voor het eerst spreken van een voorzichtig dalende trend: het coronajaar 2020 heeft immers een grote impact hierop gehad, en de komende jaren zullen we zien of de trend bevestigd kan worden. Tegelijk wordt het duidelijk dat aan dit tempo, de doelstelling van 30 % reductie in 2030 niet gehaald zal worden.



<https://cemonitor.be/indicator/effecten/materialen/materialenvoetafdruk-van-de-vlaamse-consumptie-rmc/>

Brigitte Mouligneau, transitie manager Circulaire Economie bij Vlaanderen Circulair: "Dit eerste voorzichtige 'knikje' in de data is een positief signaal. Maar het is niet voldoende: we moeten nog veel bewuster omgaan met onze materialen, bewuster consumeren en produceren, met minder water, energie en grondstoffen. We hebben veel grondstoffen immers niet zelf, dus in Vlaanderen is er nood aan straffe innovaties om de nodige materialen hier te beschikbaar te houden. Er zijn vandaag al honderden circulaire initiatieven en projecten in verschillende sectoren. De komende jaren moeten we deze opschalen en de pioniersfase overstijgen. Als de ambities over zes jaar gehaald willen worden, moeten bedrijven en overheden meer doordrongen worden van en gestimuleerd worden om circulair te denken."

## Amper 9 % van de bedrijven denkt al circulair

Momenteel heeft nog maar zo'n 9 % van de Vlaamse bedrijven<sup>1</sup>, circulaire processen ingevoerd. Dit zou tegen 2030 naar ongeveer een op de twee bedrijven moeten evolueren, om de doelstelling van 30 % reductie te halen. Sectoren die het meest impact ondervinden van de materialschaarste zoals de bouwsector, zijn hierin al het verst gevorderd. Door materiaalkort of lange levertijden, zijn zij gedwongen om andere businessmodellen op te zoeken. Om ervoor te zorgen dat de omslag naar circulair denken opschaaft van de eerste pioniers naar de grote massa, wijst Vlaanderen Circulair op een aantal knelpunten.

<sup>1</sup> Cijfers via Agoria-leden bij 1122 maakbedrijven

# PERSBERICHT

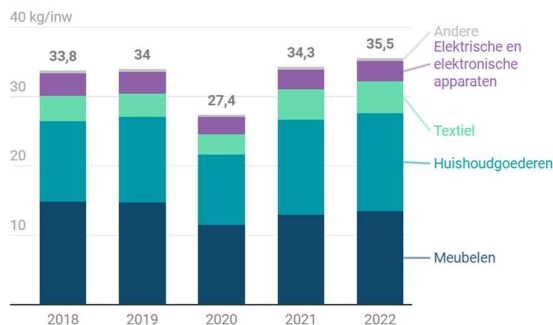
“Bedrijven moeten durven hun businessmodellen bekijken en aanpassen. Maar uiteraard kijken zij ook naar wat voor hen de concrete winst is. Zolang er tal van juridische knelpunten zoals vergunningsproblematieken barrières opwerpen, zal dit ook een rem op circulaire innovaties betekenen”, stipt Brigitte Mouligneau aan. “Er ligt ook potentieel in een aangepast aankoopbeleid. Als grote aankopers bewust de vraag stellen naar circulaire oplossingen, zal het aanbod moeten volgen. Een derde stimulans zou een verlaagd BTW-tarief voor onder andere de verkoop van herbruikbare of hergebruikte materialen zijn, zoals het inzetten van hergebruikte materialen bij nieuwbouw. Of voor reparaties en onderhoudswerkzaamheden.”

## De circulaire economie: enkele sprekende cijfers

### Hergebruik

We hergebruiken steeds meer spullen. In 2022 steeg het totale aantal hergebruikte spullen tot 35,5 kg per inwoner of 238 kton goederen. Vooral meubelen en huishoudspullen krijgen een tweede leven.

#### Totale hoeveelheid hergebruik per inwoner



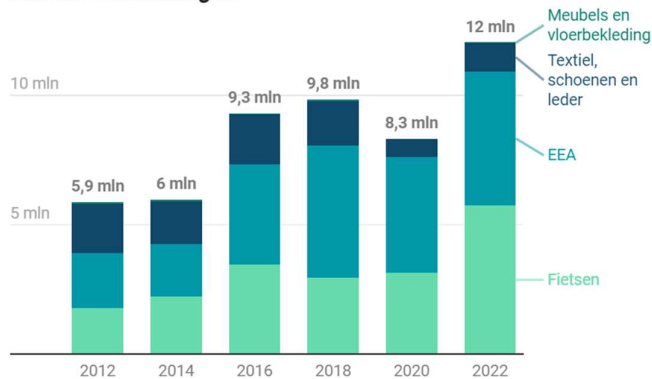
<https://cemonitor.be/indicator/circulariteit/r-strategieen/hergebruiksindicator/>

### De herstelevolutie

In 2023 werden er zo'n 12 miljoen herstellingen uitgevoerd. Herstellingen worden het vaakst zelf of binnen de familie uitgevoerd. Herstel door onafhankelijke herstellende partijen komt op de derde plaats, gevolgd door herstel bij de retailer of verkoper. De meerderheid van herstellende goederen zijn textiel, afgedankte elektrische of elektronische apparaten (EEA) en fietsen.

# PERSBERICHT

## Aantal herstellingen

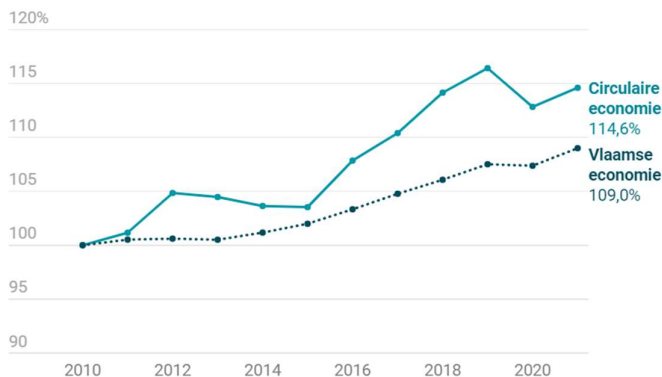


<https://cemonitor.be/indicator/circulariteit/r-strategieen/herstelindicator/>

## Nieuwe jobs en opleidingen

De circulaire economie creëert nieuwe banen en vraagt andere vaardigheden. Er is nood aan vakmanschap en technische profielen: minder verkopers, meer herstellers. Cijfers tonen aan dat jobs in de circulaire economie sneller stijgen dan het Vlaams gemiddelde. Tussen 2010 en 2021 nam het aantal jobs in circulaire bedrijfstakken met 15 % toe. Naar werkgelegenheid toe is de circulaire economie dus zeker een vruchtbaar verhaal. Het biedt ook potentieel voor nieuwe innovatieve opleidingen, zoals het postgraduaat 'Circulair Bouwen'.

## Tewerkstellingsindex



<https://cemonitor.be/indicator/effecten/socio-economisch/tewerking-in-circulaire-bedrijfstakken/>

# PERSBERICHT

## Circulaire initiatieven: enkele sprekende voorbeelden

1. **Resortecs** - Een volledig circulaire mode-industrie. Dat is de ultieme droom van Cédric Vanhoeck en Vanessa Counaert van Resortecs. Zij werkten een innovatief proces uit waardoor textielproducten op een hoogwaardige en geautomatiseerde manier gedemonteerd en gerecycleerd kunnen worden. Ze zijn dan ook de verdiende winnaars van de Henry van de Velde Ecodesign by OVAM Award 2023. - <https://resortecs.com/>
2. **Facadeclick** is een droog bouwsysteem waarbij gevelstenen als blokjes in elkaar geklikt worden. Het Facadeclick systeem werkt zonder lijm of mortel maar met innovatieve verbindingsstukken die de gevelstenen verbinden. Zo blijven de gevelstenen ook perfect herbruikbaar na hun eerste, tweede, derde... leven. <https://www.facadeclick.be/>
3. **Dressr** is een Belgisch verhuurplatform voor kleding en accessoires. Huren kan op twee manieren: eenmalige huur voor een speciale gelegenheid of een abonnement waarmee je kledingkast up-to-date blijft zonde impact te hebben op het milieu. Wasbeurten en verzendingskosten zijn inbegrepen in beide formules. Sinds kort kunnen modemerken met de hulp van Dressr ook hun collectie te huur aanbieden op hun eigen website. <https://dressr.be/>
4. **JuuNoo** - In kantoorgebouwen zijn interieurwanden heel vaak slechts tijdelijk van aard. Na een bepaalde periode ontstaat er een nood om de ruimte anders in te delen. JuuNoo biedt een alternatieve binnenwand die vlot monteerbaar is dankzij een modulair en uitschuifbaar systeem. De wanden zijn minstens even performant als een klassieke wand. Een systeem van klittenband maakt schroeven overbodig en levert een akoestische buffer. Dit alles maakt de wanden eindelijk herbruikbaar. Zij wonnen recent de Circular Business Awards. <https://juunoo.com/>

– einde persbericht –

## Circular State Of The Union op Flanders Technology & Innovation (FTI) Hasselt, 21 maart 2024

Op donderdag 21 maart, tijdens Flanders Technology & Innovation (FTI) in Hasselt, toont het partnerschap van Vlaanderen Circulair in zijn Circular State Of The Union de concrete acties en successen van het afgelopen jaar in de transitie naar een circulaire economie. Inspirerende voorbeelden tonen hoe circulariteit in de praktijk wordt uitgerold. Daarnaast tonen we vele oplossingen voor de uitdagingen van de transitie waaronder financiering, beleid en onderzoek. Meer info: <https://vlaanderen-circulair.be/nl/circular-state-of-the-union-2024>

### Over Vlaanderen Circulair

Vlaanderen Circulair is het knooppunt en de katalysator voor de transitie naar de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld, financiers en kenniswereld die

# PERSBERICHT

////////////////////////////////////  
samen actie ondernemen. De 'maatschappelijke vijfhoek' gaat samen in actie doorheen de waardenketen. De diverse actoren experimenteren en innoveren en delen hun ervaringen in (digitale) kennisnetwerken. Ze zorgen voor het opschalen, verbreden en verdiepen van de goede praktijken.

Vlaanderen wil inzetten op de transitie naar een circulaire economie omdat het een antwoord biedt op uitdagingen zoals grondstoftekorten en prijschommelingen. Door in te zetten op het verlagen van de materialenvoetafdruk van onze productie en consumptie verhogen we de bevoorradingszekerheid, versterken we de veerkracht van bedrijven en garanderen we de beschikbaarheid en betaalbaarheid van hulpbronnen voor de samenleving. De circulaire economie kan bijdragen aan de strijd tegen klimaatverandering, een concurrentievoordeel bieden voor Vlaamse bedrijven, nieuwe jobs creëren en de biodiversiteit beschermen.

Doelstellingen zoals 30% reductie van de materiaalvoetafdruk van de Vlaamse consumptie en de ontkoppeling van groei en het verbruik van hulpbronnen zijn noodzakelijk om deze voordelen te bereiken. 'Vlaanderen Circulair' of de transitie naar een circulaire economie in Vlaanderen wordt gerealiseerd dankzij de gezamenlijke inspanningen van overheden, ondernemers, organisaties en burgers. Samen werken we aan een circulaire economie, waarbij productie en consumptie gebeurt met het behoud van de waarde van de materialen en andere hulpbronnen in de economie, met het oog op een veilige omgeving, een veerkrachtige economie en een rechtvaardige samenleving.

## Over de CE monitor

Hoe ver staat de circulaire economie in Vlaanderen en hoe snel boekt ze vooruitgang? Om dat te achterhalen hebben we een gedetailleerde set van indicatoren nodig. Daartoe heeft het Steunpunt Circulaire Economie samen met tal van partners in 2021 een Vlaamse monitor voor de circulaire economie gepubliceerd. De monitor werd in de afgelopen maanden bijgewerkt met de meest recente cijfers en bundelt vandaag ongeveer 100 indicatoren. Voor meer info: <https://cemonitor.be/>

////////////////////////////////////



### Voor meer informatie:

Jan Verheyen – Stationsstraat 110 2800 Mechelen

T 015 284 140 – G: 0479 89 07 46

[woordvoerder@ovam.be](mailto:woordvoerder@ovam.be)

[info@vlaanderen-circulair.be](mailto:info@vlaanderen-circulair.be)

[ovam.vlaanderen.be/nieuws](https://ovam.vlaanderen.be/nieuws)

[www.vlaanderen-circulair.be](https://www.vlaanderen-circulair.be)